

PETNAJST LET DELA IN NAČRTI HARMONIKARSKEGA ORKESTRA

Prejšnji mesec smo s krajšo foto-vestjo opozorili na jubilejni koncert harmonikarskega orkestra naše glasbene šole. Sedaj pa poglejmo, kako je orkester rasel in do kam se je povzpел. Seveda brez dirigenta — umetniškega prof. Srečka Piškurja ne bi šlo. Poprosili smo ga za pogovor in ljubeznivo se je odzval vabilu.

— Tov. Piškur, dve tretjini let, kar deluje orkester, ste njegovi vodja. Pred vami ga je vodil pet let Franc Žabjek in ga izkopal iz prvih, verjetno nemajhnih težav; mislim na začetne težave nasploh, na znanje harmonikarjev, na instrumente, izbor notnega gradiva, pa na prostore, finance itn. Vi ste na teh temeljih gradili naprej. Bi nam vedeli povedati, kakšno pot je orkester prešel, preden ste ga prevzeli?

Res na kratko: Do šolskega leta 1958/59 so se učili harmonikarji igranja v tečajih DPD Svoboda Moste. Naslednje šolsko leto so dobili glasbene šole in začeli redno obiskovati tudi pouk teorije. V šolskem letu 1960/61 se je pričel na šoli reden pouk harmonike, že nekako marca 1960 pa je začel redno vaditi tudi zbor harmonikarjev. Prvi vodja ni imel malo težav že zato, ker so bile harmonike različno uglasene in učenje je bilo treba navajati na slusno igranje. No, tov. Žabjek je uspešno opravil pionirsko delo. Leta 1965 sem prevzel vodstvo orkestra, dobili smo nove, enotne instrumente — elektroni in ozvočenje za basovsko harmoniko smo dobili kasneje — in ob 10-letnici delovanja smo imeli prvi samostojni celovečerni koncert.

— Od tedaj redno vsako leto nastopate tako na samostojnih koncertih kot na najrazličnejših prireditvah. Katere pa so „stop-

ničke“ na poti do letošnjega jubilejnega koncerta?

Pa še malo naštevajmo: Prvi nastop v filharmoniji 1. 1963, prvomajska parada v Beogradu 1. 1964, javna radijska oddaja Veseli tobogan 1. 1965, istega leta prvič in nato vsako leto sodelovanje na srečanju jugoslovanskih harmonikarskih orkestro in solistov v Pulju, zadnja tri leta sodelovanje na prav taki republiški reviji v Velenju, pa sodelovanje pri kulturni akciji ZKPO in vrsta nastopov v občini ter zunaj nje.

— To ni majhna bera! A vse tako zmore mlad kolektiv s prizadevnostjo, pa kajpak z znanjem in ljubeznijo do glasbe — poleg objektivnih možnosti seveda, ki pa jih za zdaj pustiva še malo v nemar. Na jubilejnem koncertu je bilo vsega tega slišati in opaziti dovolj. Kako originalna sta bila začetna zadržanost in nemir pri Seibertovem Preludiju in fugi! Kako so že zazvene harmonike pri Irski suiti istega avtorja in kakšno tehnično bravuroznost so pokazali vsi člani pri Rudolfa Wuerthnerjevih Variacijah za harmonikarski orkester! Da ne omenim solističnih odlomkov ali vložkov, ki so dopolnjevali celoto doživetja. Morda bi se dalo reči kako pripombo: kak neenotni vstop, sem in tja pomikanje dinamične gradacije oziroma upadanja, morda kdaj premočna basovska (ozvočena) harmonika ... a te in take pri-

pombe zbledijo ob celoti, ki ji je z navdušenim ploskanjem dala spontanega odziva skoraj polna filharmonijska dvorana. Ste bili zadovoljni z nastopom?

Sam sem del orkestra in me je nadvse topel sprejem v filharmoniji prepričal, da smo na dobri poti. Vendar pogrešam strokovne, objektivne ocene, kajti sami si pač vedno načrtujemo, kaj in kako je treba naprej, a želimo si tudi javnih strokovnih mnenj drugih. Želeli bi, da bi se kot celota vraščali v splošni glasbeni razvoj. Končno: dosegli smo raven, ki zahteva nenehno ostrejša bedenja nad kvaliteto nastoj. Orkester je že segel tudi v tako širino, da bi od nje radi zvedeli, kaj sodi o nas.

Tarejo pa nas tudi težave. Ne najmanjša je že programska težava. Na koncertu smo nastopili s štirimi originalnimi deli z dvema prireditvama, na željo poslušalcev smo dodali še eno. Skladatelji se težko odločajo, da bi pisali za tako zasedbo, ker je pač malo harmonikarskih orkestro, ki bi njih dela izvajali. Pri nas to delata le Bojan Adamič in Pavel Mihelčič.

Zato je treba skladbe prirediti, kar v sili dela tudi dirigent sam. Dirigent tudi izbira program in se ne izogiba skladb tudi lažjega značaja, če so kvalitetne.

Na drugem mestu naj bi omenil godbenike. Igranje te vrste ni pridobitniško. Naš orkester pač ima zaledje v šoli, a v orkestru ne more igrati vsakdo. Če je to zaledje skromno (omejevanje vpisa zadnja leta!), je seveda težji izbor kvalitetnejših harmonikarjev. Rabili bi še nekaj dobrih godbenikov, da bi dosegli število dvajset. Potem bi orkester polnejše zazvenel. Prebiti pa bi morali miselnost, ki vlada med člani orkestra, da je neprimerno igrati v njem, ko nekdo doseže starost okrog 25 let. Drugje po svetu so pojmi o tem precej drugačni.

— So to edini večji problemi?

Ne, nič manjši problem ni dotrajanost harmonik. Iztrošene so in vsak nastop je že tvegani. Zato so imeli v filharmoniji člani večinoma svoje instrumente. Lepo, a tega ne moremo vedno pričakovati od njih. Dalje so še organizacijski problemi, predvsem potovanja in gostovanje (spet finančno), čeprav nam tu poleg šole izkazuje dovolj pozornosti občinska ZKPO.

— In že smo pri načrtih. Orkester je že prerasel šolske okvire. Nastopa lahko — in naj-

brž bi verjetno še rad — tudi v širšem prostoru. Vendar to ni odvisno le od njega!

Da, res je, šolske možnosti so omejene. Šola lahko nagraduje le dirigenta, druge stroške poravnava ZKPO občine in (nekatera) mesta, občasno pa nekatere delovne organizacije v občini. Vsestranska skrb pa pomeni še mnogo več in morda bi kazalo iskati reševanje le-te pri občinski interesni skupnosti za kulturo pa seveda ob polnem sodelovanju ZKPO in drugih zainteresiranih dejavnikov.

— Pričakujete posluh in razumevanje ne samo od delegatov?

Da, prepričan sem. Prepričalo me je že več naših nastopov, posebno zadnji koncert v filharmoniji. Publika je bila presenečena — v dobrem pomenu besede — in potrdila je oni delno razumljivi nesporazum med njo in med izraznimi možnostmi harmonike. Orkester ji je dal umetniški užitek in najbrž niso bili med poslušalci samo delegati. Torej se tako harmoniki kot orkestru odpirajo vsestranske boljše časi.

— Želim, da se vam te želje uresničijo, k jubileju pa iskrene čestitke tudi našega uredništva!

AM

MEMORIAM

Draga tovarišica Micka!

Kar verjeti nismo mogli, ko smo zvedeli za Tvojo smrt, tako nas je presunila vest.

Že v rani mladosti si se udeleževala raznih naprednih delavskih zborov kot zavedna delavka, hči delavca, ki je skromno preživljal svojo družino kot dninar.

V takem družinskem krogu si tudi Ti našla pot nacionalno zavednega Slovence v boju za obstoj naroda.

Zlom oblasti stare Jugoslavije je bil tudi za vašo družino znak za vse večji revolucionarni polet naprednih idej. Tvoje sodelovanje z OF ni ostalo prikrto, zato si bila preganjana, aretirana in poslana v zloglasne šempetrske zapore. Od tam so Te vodili po raznih fašističnih taboriščih, iz katerih skoraj ni bilo vrnitve.

Za vse prestano gorje si tudi zgubila svoje zdravje in nas mnogo prezgodaj zapustila.

Slava Ti,
JAKA MOJŠKERC

JOŽE REBOLJ

V 74. letu starosti se je od Močanov tiho poslovil Jože Rebolj. Vsi, ki smo ga poznali, še zlasti tisti, ki smo se z njim srečevali v povojnih letih, se zavedamo, da smo z njim izgubili umnega in delovnega občana in komunisto.

Kot pravemu proletarcu se mu ni bilo težko odločiti že leta 1941 za vključitev v vrste aktivistov OF. Zaradi aktivnega delovanja ga je že avgusta 1941 italijansko sodišče obsodilo na več let ječe. Po razpadu Italije, je vstopil v I. Prekomorsko brigado in v naši armadi ostal do avgusta 1. 1945, ko se je vrnil v domovino.

Na terenu Novi Vođmat se je tovariš Jože takoj vključil v politično delo in mu posvetil ves svoj prosti čas.

Kot član terenskega plemena in predsednik terenskega odbora je s se nekatere aktivisti na čelu vseh udarniških akcij v naši občini. Ime tovariša Rebolja bo prav zato ostalo zapisano na mnogih obnovljenih slovenskih vaseh, ki jih je okupator požgal, na mnogih cestah in objektih, zgrajenih s prostovoljnimi delom.

Moščani smo prav zato tovarišu Rebolju hvaležni in nam bo še dolgo ostal v spominu!

VESTI IZ KULTURE

Dne 7. in 21. novembra so imeli na Lipoglavu v okviru kulturne akcije nadaljnji predavanja Staneta Tavčarja o Sahari in Sinaju. Tudi to pot so vaščani z izrednim zanimanjem spremljali predavateljeva izvajanja, tako da so se ob koncu takoj dogovorili za četrto predavanje.

V tovarni Saturnus so imeli 15. novembra prireditev za starejše zašusne člane kolektiva, na kateri sta sodelovala članica drame Stefanija Drojčeva in pevski zbor Moste.

21. novembra so imeli v Šmartnem ob Savi v okviru kulturne akcije prireditev, na kateri so sodelovali Zlata Ognjanovič, Ljubša Ognjanovič in Rajko Koritnik. V programu so med drugim izvajali tudi prizore iz opere Partizanka Ana. Občani Šmartnega so bili s prireditvijo izredno zadovoljni.

Za državni praznik 29. november je bilo po šolah v občini več proslav, med drugimi tudi v Sostrem, Zalogu, Hrušici, Polju na Kodeljevem in drugod.

V tovarni Indos so svečano proslavili 29. november. V kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ iz Dolskega, Ladko Korošec, Marjan Bendičič in Milan Stante.

PEVSKI ZBOR MOSTE SE JE PREIMENOVAL V KUD VIDE PREGARC

PRAZNIK OBČINE LJUBLJANA MOSTE - POLJE 30 LET OSVOBODITVE

V lanskem letu ustanovljeni pevski zbor je pred kratkim imel občni zbor, na katerem je predsednik prof. Janez Bešter podal poročilo o tem, kako se je zbor formalno ter o dosedanjem kratkotrajnem, a lahko rečemo uspešnem delu. Zbor je nastopal na različnih proslavah in prireditvah.

Začetek je bil težaven, manjkalo je predvsem moških pevcev, vendar so zborovodja prof. Janez Tršar in člani odbora vztrajali in pridobivali nove pevce. Bistveno se je stanje zboljšalo s prihodom članov delovnega kolektiva Saturnus — prišlo jih je pet, danes pa jih sodeluje že dvanaest — tako da se je število članov zbora povzpelo na štiriinštirideset.

Na že omenjenem občnem zboru so med drugim pregledali, dopolnili in sprejeli statut, ki je usklajen z novim zakonom o društvih, govor pa je potekal tudi o spremembi naslova društva. Člani iz tovarne Saturnus so predlagali, da bi zbor dobil ime po

njihovi bivši članici kolektiva Vidi Pregarc, ki so jo med vojno v tovarni ustrelili okupatorji. Navzoči so predlog sprejeli, predlagali pa so, naj bo novi naziv KUD VIDE PREGARC, tako da bo v perspektivi možno v sklopu društva ustanoviti tudi druge sekcije.

Dopolnjen in delno spremenjen je bil tudi odbor, katerega predsednik je postal Lado Sluga, podpredsednik inž. Blaž Slapšak, predsednik zborovske sekcije pa prof. Janez Bešter. Celotni odbor šteje sedem članov. Novoizvoljeni odbor je izdelal dovolj obširen program dela, v katerem med drugim predvidevajo, da bodo v prihodnjem letu izvedli celovečerni koncert.

Kot je razvidno, je KUD VIDE PREGARC postal številčen kolektiv, ki ima ob ugodnih možnostih za delo lepe perspektive. Morda bi ga bilo potrebno dopolniti še z nekaj glasovi, da bi še polnejše zvenel. Pevskemu zboru Vidi Pregarc želimo uspešnega dela v prihodnosti.

ŽIVAHNO V ZADVORU

Kdor v Zadvoru zaide v prostore, ki so namenjeni kulturi, lahko takoj opazi, da je to mnogo več življenja; srečuje tudi več mladih obrazov, kar vse še bolj razlikuje od stanja v prejšnjih letih.

Obiskali smo člansko gledališko skupino, ki pod vodstvom režiserja Hinka Košaka pripravlja Labiche — Petanovo komedijo GOSPOD EVSTAHIJ IZ SIŠKE. To delo je dokaj trd oreh za omenjeno skupino, saj zahteva od igralcev mnogo lahkotne igrivosti in preciznosti v igri, vendar smo prepričani, da bodo nalogo uspešno opravili ob zavzetem in predanem delu ter pod odličnim vodstvom.

S študijem je pričela tudi novoustanovljena skupina mladih, ki v režiji prof. Cirila Berglesa pripravlja Pugetovo komedijo SREČNI DNEVI. To se nam zdi zelo perspektivno, saj bodo tako v Zadvoru prišli do novih, mlajših igralcev.

Naj še dodamo, da pripravlja v letošnjem letu ustanovljena lutkovna skupina, ki deluje pod vodstvom Tatjane Letinič že drugo premiero v letošnjem letu. Prvo so namreč izvedli pomladi, ko so uprizorili TRDOGLAVČKA, ki je pri mladih gledalcih nadvse lepo uspela, s predstavo pa so gostovali tudi v drugih krajih občine. Že prva predstava je bila tako po tehniki kot tudi po izvedbeni strani na solidni ravni, tako da lahko tudi sedaj pričakujemo dobre rezultate. Trenutno pripravljajo F. Milčinskega enodejanki ČAROBNA SKRINJICA IN KLJUKČEV ROJSTNI DAN.

Pri vsem nastalem ne smemo pozabiti mentorja Lada Zupančiča, ki je bistveno pripomogel, da sta mladi skupini sploh začeli delovati.

Podoba pa ne bi bila popolna, če ne bi omenili mladinskega kluba, ki tudi lepo deluje, le obliko bo potrebno še popestriti, ker vse bo lahko pritegnilo še več mladih.

Če pogledamo celotno dogajanje v Zadvoru, dobimo vsekakor ugoden vtis. Potrebno bi bilo samo, da se vodstvo organizacij lotijo organiziranega dela in ga koordinirajo, ker naj bi sodelujočim ustvarilo solidne pogoje za nemoteno delovanje.

M. B.

NA VEVČAH SO ODPRLI OBNOVLJENO DVORANO ZA KULTURNE PRIREDITVE

Na Vevčah so imeli 27. novembra proslavo v čast državnega praznika, obenem pa so zaslužnim, dolgoletnim delavcem tovarne podelili državna odlikovanja, priznanja in darila. Slavnostni govor je imel direktor tovarne Avgust Vengust, odlikovanja pa je razdelil predsednik občinske skupščine Moste-Polje Marjan Moškrč.

Omenjena prireditev je bila v povsem obnovljeni dvorani, ki je urejena izredno lepo in z mnogo smisla za estetiko, tako da bo v njen možno izvajati najrazličnejše prireditve. Delovni kolektiv papirnice Vevče zasluži vse priznanje, saj je za adaptacijo vložil velika sredstva v želji,

da bi imeli delovni ljudje podjetja kot nasploh občani Vevč in Polja možnost videti različne umetniške programe, med njimi tudi najkvalitetnejše. Z obnovo dvorane so ustvarjene tudi ugodne možnosti za aktivno sodelovanje domačinov na področju kulture, tako da se bo sedaj pihalnemu orkestru lahko pridružil še kak nov sestav.

Na proslavi so v kulturnem delu programa sodelovali sopranistka Vilma Bukovčeva, tenorist Rajko Koritnik, recitator Janez Rohaček, napovedovalec Branko Dobravec ter pihalni orkester Vevče pod vodstvom Franca Grebenskega.

Da dvorana res lahko takoj služi svojemu namenu, nam potrjuje dej-

stvo, da je 19. decembra že smejala ljubljanska TV Veseli tobogan pri katerem so sodelovali mladinci in najmlajši iz Polja in Vevč, 27. decembra pa bo dvakrat gostovalo lutkovna gledališče Jožeta Pengova iz Siške.